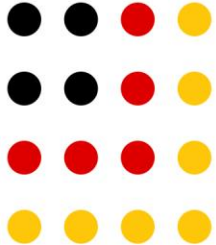

54 czasowniki na „er-”, które zdecydowanie warto znać

**Część pierwsza:
pierwsza osiemnastka**

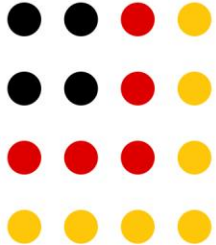

W tym materiale wychodzimy trochę poza poziom „Ala ma kota”, czyli najbardziej podstawowy, i rozszerzamy sobie konkretny zasób słów. Zapoznamy się tu z 54 czasownikami, które rozpoczynają się od przedrostka „er-”. W języku niemieckim takich czasowników jest oczywiście trochę więcej, ale większość z nich jest tak rzadko używana, że może się przydać dopiero od poziomu C1 wzwyż, więc na razie zajmijmy się takimi, które będą wam potrzebne już wcześniej.

Przedrostek „er-” jest na stałe przyrośnięty do czasownika. Jednak warto wiedzieć, że jest to przedrostek (a nie część głównego wyrazu), bo przez to w czasie przeszłym Perfekt nie dodajemy już drugiego przedrostka, tego charakterystycznego „ge-” (jak np. w **machen** – **machte** – **gemacht**, **kochen** – **kochte** – **gekocht**, **fahren** – **fuhr** – **gefahren**).

Przedrostki nie oddzielające się nie są nigdy akcentowane, dlatego akcent we wszystkich tych wyrazach pada na drugą sylabę, czyli np. **erbrechen**, **ereignen**, **erfinden** itd.

Niektóre czasowniki tworzą formy czasów przeszłych regularnie (czasowniki słabe), niektóre nieregularnie (czasowniki mocne). Zdecydowana większość niemieckich czasowników to czasowniki słabe (jest ich w sumie ponad 20 tysięcy!), a tylko ok. 200 to czasowniki mocne. Ale to rachunek uproszczony, bo informuje nas wyłącznie o podstawowych formach.

Na przykład uczyliśmy się z tabeli czasowników mocnych:

czasownik	tłumaczenie	cz. przeszły Präteritum	cz. przeszły Perfekt
brechen	łamać	brach	hat gebrochen
finden	znajdować	fand	hat gefunden

I już sobie myślimy „super, to już umiem 2 czasowniki z tych 200 nieregularnych!”. I tak, i nie. Umiesz – świetnie. Ale zdaj sobie sprawę z tego, że do tych podstawowych czasowników mogą dołączać się różne przedrostki. Na przykład właśnie przedrostek „**er-**”.

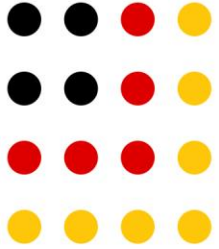
Stąd po dołączeniu **er-** mamy **erbrechen** i **erfinden**.

To dobra wiadomość, bo jeśli potrafisz dostrzec w słowie **erbrechen** podstawowe **brechen**, a w słowie **erfinden** podstawowy fragment **finden**, to potrafisz też wywnioskować z tego poprawne formy czasów przeszłych. Również dlatego warto wiedzieć, że „**er-**” to przedrostek.

Zwróćmy więc uwagę na taką prawidłowość:

brechen	brach	hat gebrochen
erbrechen	erbrach	hat erbrochen
finden	fand	hat gefunden
erfinden	erfand	hat erfunden

Ale uwaga. W przypadku czasowników nierozdzielnie złożonych nie zawsze istnieje czasownik „wyjściowy”, na przykład mamy czasownik **erinnern**, a przecież nie ma słowa **innern**.

Oczywiście przydaje się też znajomość odmiany przez osoby!

Jeśli nauczysz się odmiany czasownika **brechen**, to będziesz potrafić potem bez problemu odmienić także **erbrechen**, chociaż oba czasowniki oznaczają zupełnie co innego. Jednak gramatycznie są ze sobą ściśle powiązane – jak widać tutaj:

osoba	czasownik podstawowy	tłumaczenie	czasownik z przedrostkiem „er-”	tłumaczenie
ich	breche	łamie	erbreche	wymiotuję
du	brichst	łamiesz	erbrichst	wymiotujesz
er	bricht	łamie	erbricht	wymiotuje
wir	brechen	łamiemy	erbrechen	wymiotujemy
ihr	brecht	łamiecie	erbrecht	wymiotujecie
sie	brechen	łamią	erbrechen	wymiotują

Przykłady:

Bricht er das Gesetz? Czy on łamie prawo?

Ich habe mir vor zwei Jahren das linke Bein gebrochen.

Dwa lata temu złamałam sobie lewą nogę.

Meine Katze hat gestern erbrochen.

Mój kot wczoraj wymiotował.

Nach so viel Alkohol musste Klaus erbrechen.

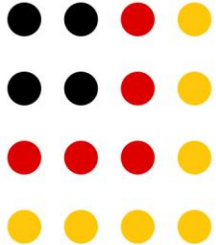
Po tak dużej ilości alkoholu Klaus musiał zwymiotować.

Sorry za takie trochę drastyczne przykłady, ale ludziom (a także zwierzętom domowym) zdarza się czasem wymiotować i dlaczego mamy nie potrafić powiedzieć tego po niemiecku? A poza tym może tym bardziej taki przykład zapamiętacie.

A teraz spójrzmy na pierwszą osiemnastkę ważnych czasowników rozpoczynających się od przedrostka „er-”.

czasownik	tłumaczenie	cz. przeszły Präteritum	cz. przeszły Prefekt
erbrechen	wymiotować	erbrach	hat erbrochen
ereignen (sich)	wydarzać się	ereignete sich	hat sich ereignet
erfinden	wynajdywać, wymyślać	erfand	hat erfunden
erfordern	wymagać	erforderte	hat erfordert
erforschen	badać, dochodzić do czegoś	erforschte	hat erforscht
erfrischen	odświeżać	erfrischte	hat erfrischt
erfüllen	spełniać, realizować	erfüllte	hat erfüllt
ergänzen	uzupełniać	ergänzte	hat ergänzt
ergeben	wykazać, przynosić	ergab	hat ergeben
ergreifen	chwytać, przejmować	ergriff	hat ergriffen
erhalten	otrzymywać	erhielt	hat erhalten
erhärten	utwardzać	erhärtete	hat erhärtet

erhitzen	podgrzewać	erhitzte	hat erhitzt
erhöhen	podnosić, podwyższać	erhöhte	hat erhöht
erholen (sich)	wypoczywać	erholte sich	hat sich erholt
erinnern	przypominać	erinnerte	hat erinnert
erkälten (sich)	przeziębiać się	erkältete sich	hat sich erkältet
erkennen	rozpoznawać	erkannte	hat erkannt

W powyższej tabeli czasie przeszłym **Perfekt** zaznaczyłam charakterystyczne końcówki „-en” czasowników mocnych na czerwono. W tej osiemnastce mamy tylko pięć czasowników mocnych.

A oto przykładowe zdania z każdym czasownikiem:

Mein Sohn hat die ganze Nacht **erbrochen. Er hat die Magen-Darm-Grippe.**

Mój syn wymiotował całą noc. Ma gripę żołądkową.

Der Unfall **ereignete sich in der Nacht.**

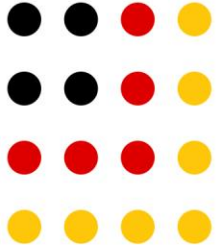
Wypadek wydarzył się w nocy.

Meine Tante hat das Rezept nicht **erfunden.**

Moja ciocia nie wymyśliła tego przepisu.

Diese Aufgabe **erfordert viel Kraft.**

To zadanie wymaga wiele siły.

Es macht Spaß, diese Stadt zu erforschen.

Zwiedzanie tego miasta sprawia przyjemność.

Ein Glas Mineralwasser würde dich erfrischen.

Szklanka wody mineralnej odświeżyłaby cię.

Sie erfüllt leider nicht die Kriterien.

Ona niestety nie spełnia kryteriów.

Wie kann man den Satz ergänzen?

Jak można uzupełnić to zdanie?

Die Untersuchung hat ergeben, dass Frauen schneller als Männer sprechen.

Badanie wykazało, że kobiety mówią szybciej niż mężczyźni.

Ich möchte keine Partei ergreifen.

Nie chcę stawać po niczyjej stronie.

Vielen Dank für die Nachricht, die ich gestern erhalten habe.

Bardzo dziękuję za wiadomość, którą otrzymałam wczoraj.

Der Verdacht erhärtete sich.

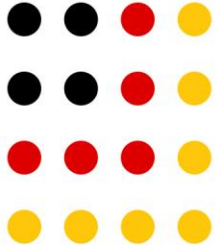
Podejrzenie się potwierdziło.

Die Suppe muss man nur noch erhitzen.

Zupę trzeba już tylko podgrzać.

Dieses Jahr erhöhen wir den Umsatz.

W tym roku zwiększymy obroty.

Klara *erholt* sich am besten im Wald.

Klara odpoczywa najlepiej w lesie.

Ich *erinnere* mich an meinen letzten Job.

Przypominam sobie moją ostatnią pracę.

Johanna *erkältet* sich oft.

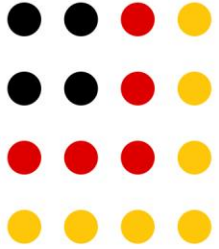
Johanna często się przeziębia.

Hallo Paul, ich habe dich im ersten Moment nicht *erkannt*!

Cześć Paul, nie poznałam cię w pierwszej chwili!

A teraz Twoje zadania po kolei:

1. Utrwal sobie fonetycznie (ze słuchu) tych 18 ważnych czasowników. Posłuchaj kilka(naście?) razy nagrań i powtórz wszystkie formy za lektorką. Do tego materiału dostajesz dodatkowo nagranie słów z tabeli w formacie mp3.
2. Napisz sobie te czasowniki na niewielkich karteczkach (z jednej strony tłumaczenie polskie, z drugiej wszystkie trzy formy niemieckie) i przećwicz je tyle razy, aż zrobisz to bezbłędnie w obie strony.
3. Posłuchaj przykładowych zdań i też powtórz je na głos za lektorką. Wszystkie przykładowe zdania są w drugim załączonym pliku mp3.

4. Sprawdź swoją wymowę na smartfonie w bezpłatnej aplikacji „tłumacz google”. Powtórz na głos przykładowe zdania używając mikrofonu. Zrób to tyle razy, aż niemiecki zapis na smartfonie będzie bezbłędny.

Opanuj tę pierwszą osiemnastkę czasowników na **er-** zanim dostaniesz materiał z kolejną porcją materiału. Wiadomo, nie jest możliwe nauczenie się wszystkiego naraz, dlatego podchodzimy do tematu stopniowo. Korzystaj i aktywnie rozszerzaj swój zasób ważnych niemieckich słówek.

Pozdrawiam serdecznie
Agnieszka Drummer